

Beeld/spraak

Luc GORDTS / Jozefien VAN HUFFEL

HALLE | Tot ver in de vasten vieren we het, de ene stad na het andere dorp. Op een enkele plek valt carnaval zelfs vlak vóór Pasen. Ergens in het midden van die estafette van stoeten komen in Halle de Gilles naar buiten. Ze gooien met bloedappelen. Ze respecteren twee dagen lang het verbod om te gaan zitten. En ook de kerk gaan ze niet voorbij. Elk jaar bieden twee verenigingen in twee kerken een offerkaars aan op de goede afloop. Schilderde Bruegel ooit de strijd van vasten en carnaval, vandaag geeft pastoor Raymond met plezier zijn zegen.

Beschuldigde, sta op

Thee & Televisie

Marcel VAN NIEUWENBORGH

„Eind de jaren 1960 was justitie voor de Vlaamse kijkers avondvullend vermaak. Tijdens een uitzending van de televisierechtbank *Beschuldigde, sta op* lag menige dorpsstraat er verlaten bij, want iedereen zat geboid – dat was hier wel het woord – te kijken naar een assisenzaak die onze collega Louis de Lentdecker uit zijn duim had gezogen.

LdL had een grenzeloze verbeelding en stoelde daarbij op zijn rijke ervaring als rechtbankverslaggever. Voorzitter van de televisierechtbank was de al even onvergetelijke Thieu Croonenberghs, ook al een medewerker van *De Standaard*, waarin hij een rechtskundige kroniek verzorgde. Op de redactie verscheen deze hartelijke, wijze man met een anjer in zijn knoopsgat, maar op het scherm was hij, getooid in zijn voorzitters-toga, de edel gestrengte die het onaanvechtbare verdict uitsprak. Vaak voegde hij aan dat oordeel nog zijn vaderlijke commentaar toe. Vermoedelijk groeide in Vlaanderen een hele generatie latere magistraten en advocaten op met het beeld van een rechtbankvoorzitter zoals ze Thieu Croonenberghs hem hadden zien neerzetten.

De Vlaamse kijker ging in die dagen, nadat de BRT zijn uitzendingen had afgesloten met de Brabançonne, naar bed met het gevoel dat recht alweer had gezegevierd. Dat was in de voorbije weken helemaal niet het geval.

Journal, kranten en het internet werden haast volledig gedomineerd door beelden uit de Gentse assisenzaal, waar het proces-De Gelder zijn beslag zou krijgen. Had de babymoordenaar in Nederland terechtgestaan, dan hadden de media hem Kim D. genoemd, ook al kende elkeen zijn ware naam.

Wie schetst onze verbijstering, toen te midden van *Het journaal* aandacht werd gevraagd voor „een pas binnengelopen bericht”. Dreigde alweer een komeet op de aarde in te slaan? Veel straffer: de crèchemoordenaar had net besloten dat hij voortaan herkenbaar in beeld mocht worden gebracht. De tekenaars die door de kranten waren ingehuurd, werden naar huis gestuurd en de fotografen en cameramensen vertrappelden elkaar om toch maar een glimp op te vangen van de dader. Elke avond werd teruggeblikt op de voorbije procesdag met bespiegelingen over het vreemde gedrag van de beschuldigde. Er werd verslag uitgebracht over de blikken die de moordenaar in de zaal had geworpen, of dat hij de hele tijd naar de grond had gekeken en over wat hij weer voor onsamenhangends had uitgekraamd. En hoe hij het aan de stok had gehad met zijn advocaat.

Valt aan zo iemand nog veel te verdedigen? Ik herinner me, uit mijn eigen bescheiden carrière als rechtbankverslaggever voor de krant, in een Gentse assisenzaak ooit

een strafpleiter een ultiem verdedigingswapen te hebben zien trekken. Hij stak een kaart in de lucht en riep: „Wat heb ik hier? Een getuigenis dat deze man helemaal niet zo gevoelloos is als hij hier werd afgeschilderd. Want wat staat hier? Het Rode Kruis bevestigt en feliciteert mijn cliënt omdat hij als bloedgever heeft gefungeerd. Gesigneerd: prins Albert van België! De man heeft zijn eigen bloed gegeven, dames en heren van de jury!”

De man in kwestie had een bank overvallen en daarbij „een wapen getoond”. Vandaar dat hij naar assisen was verwezen. Hij zou de veertienjarige dochter van de bankdirecteur met dat pistool hebben bedreigd. Maar in de loop van het proces bleek dat er zich tussen de boef in de gevangenis en het tienermeisje een amoureuze briefwisseling had ontsponnen.

Vaker zat er meer volk op de beklagdenbank dan op de persbanken. De pers kreeg een doorslagje van het dossier. Doorgaans twee velletjes. De rest werd aan de verbeelding van de verslaggevers overgelaten. Omdat je in die dagen nogal eens wat Frans kon horen praten op de Gentse tram, gebeurde het dat ook een journalist van *Le Soir* zo'n assisenzaak volgde. Met wisselend succes. Het gebeurde namelijk dat hij, na een copieus overgoten middagmaal in *Café de l'Opéra*, de tweede dag al de weg naar de assisenzaal niet meer terug kon vinden.„